

[Jørgen Gram.]

Forslag i den Retning. Jeg for mit Vedkommende beklager, at man ikke fra Regeringens Side har villet give Tilsagn om en Undersøgelse med efterfølgende Forslag til en endelig Ordning, idet jeg mener, at den engang maa komme, allerede af den Grund, at det maa konstateres, hvad der af Statens forskelligartede Udlaan maa afskrives som Tab; for hvordan det end gaar, er der jo en Del af Statens Udlaan, der maa opføres under denne Rubrik. Kunde det være opnaaet, vilde der derved med eet Slag kunne være skabt en rolig Udvikling, som ganske naturligt vilde have styrket Samhørighedsfølelsen mellem Sønderjylland og det øvrige Land. Men naar man nu fra Regeringens Side ikke har villet tage dette Skridt, mener vort Parti, at det samme i nogen Grad kan naas gennem den her foreliggende Lov; i samme Grad den derhos forbedres, saa den kan komme flere til gode, i samme Grad vil den virke i den antydede Retning.

Men skal man gaa den Vej, har vi fra vort Partis Side lagt stor Vægt paa, at Loven kom til at gælde for en længere Aarrække, og vi har foreslaaet den forlænget med 5 Aar i Stedet for som af Flertallet foreslaaet 3 Aar. I Landbruget maa der disponeres paa langt Sigt. Den Mand, der ikke er sikker paa, om han kan beholde sin Ejendom mere end 2—3 Aar frem i Tiden, har ikke og kan ikke have den fulde Interesse for Grundforbedringer af forskellig Art, for Nybygninger, for Vedligeholdelse af de gamle Bygninger, for Forbedringer af Besætning o. s. v. Ved en Mindsteperiode af 5 Aar derimod vilde han føle sig sikrere og have nogenlunde betryggende Arbejdsvilkkaar for en længere Tid. Dette vilde give en Ro om det sønderjyske Spørgsmaal, som er i høj Grad tiltrængt, og som ingen ønsker mere end vi Sønderjyder. Og skønt man uden Blusel som en af den sønderjyske Befolknings Talsmænd kan staa her og fremholde de af mig som berettigede ansatte Ønsker og Krav, saa var det bedre for os selv, for hele det danske Folk, ja, ogsaa naar vi vender Blikket mod Syd, om disse Debatter helt kunde undgaas eller i hvert Fald ikke nødvendigjordes fra Aar til andet, men at der over et længere Tidsrum var Ro om disse Forhold.

Jeg vil derfor endnu en Gang saa indtrængende, som det er mig muligt, henstille til den højtærede Statsminister og den højtærede Finansminister, ja, til hele Regeringen og den høje Rigsdag, om ikke Ændringer endnu kan foretages, eventuelt i Lands-tinget.

Naar dette er sagt, anerkender jeg gerne, at der er Forbedringer, som Flertallet med Ministerens Samtykke har indført i Forslaget: At man har forlænget Gyldigheden fra 2 til 3 Aar, og at man ved at forhøje Rentefoden fra 3½ pCt. til 4½ pCt. for de Laan, der staaar paa samme Plads, saa de kan komme ind under Rentelettelsesloven, derved har skabt Mulighed for, at langt flere af disse Laan kan komme ind under Loven; og endelig, at man har medtaget Hypotekforeningslaan. Den ærede Formand for Udvalget, det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, har jo stillet Krav om, at ogsaa andre end Landmænd skulde kunne nyde godt af Lovens Bestemmelser. Heroverfor ønsker jeg at fremhæve, at mit Parti uden Tøven eller Vaklen er gaaet ind for dette og i den Form som af det ærede Medlem selv ønsket. Vi er fuldt ud klar over, at Landet som Helhed ikke kan være tjent med, at nogen Klasse i Grænselandet som Følge af daarlige og usikre økonomiske Kaar ikke kan paatage sig de Opgaver, Befolkningen i de sønderjyske Landsdele som Følge af Landsdelenes Beliggenhed nu engang har, og som den bør optage og løse.

Men saa er der nogle Ændringer og Tilføjelser, som mit Parti mener at maatte forlange som Minimum, som vi derfor har stillet Ændringsforslag om, og som vi haaber at kunne faa gennemført. Jeg skal først omtale de Ønsker, der er fremsat fra Forpagterne og fra Driftslaaneforeningerne og Andelskasserne.

Ved det Samraad, vi havde med Finansministeren, udtalte denne, at han vilde stille sig velvilligt over for Ønsker fra Forpagternes Side. Jeg forstaaer det saaledes — men ønsker det gerne bekræftet af Ministeren —, at der deri ligger en Tilkendegivelse af, at ogsaa Forpagterne falder ind under Rentelettelseslovens Rammer, kan komme ind under de Kaar, som Rentelettelsesloven giver for Ejere, vel at mærke, naar de enkelte Tilfælde taler derfor, idet det selvfølgelig ikke er vor Mening, at der til den enkelte Ejendom skal ydes dobbelt Rentelettelseshjælp.

Hvad angaar Driftslaaneforeningerne, saa vil disses Forhold efter Finansministerens Udsagn nødvendigvis af sig selv komme til Overvejelse og medføre nye Lovbestemmelser til en Afvikling. Jeg vil udtale Haabet om, at der ikke maa gaa for lang Tid, inden dette sker, og at der i alle Tilfælde ikke skal blive slaaget for meget i Stykker nede hos os, før dette Forhold bliver ordnet. Det samme gælder Andelskasserne, hvoraf hos os allerede en enkelt